
Fordelingsutvalget

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

Deres ref:

Vår ref: 2014/50025-2

Arkivkode: 621

Dato: 18.09.2014

Høringssvar - endringer i "Forskrift om tilskudd til frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner"

Fordelingsutvalget (FUV) oversender herved vår høringsuttalelse til departementets forslag til endringer i forskrift om tilskudd til de frivillige, landsomfattende barne- og ungdomsorganisasjonene.

FUV vil innledningsvis bemerke at det er positivt at departementet har igangsatt en revisjon av forskriften. Utvalget støtter langt på vei forslagene. FUV er også positiv til at departementet har forsøkt å nærme seg de forslag til krav og definisjoner som fremkommer i Kulturdepartementets veiler «Forenkling av statlige tilskuddsordninger for barne- og ungdomsorganisasjoner». Utvalget tror imidlertid at det er mulig å nærme seg enda mer enn det som fremkommer av departementets forslag, og vil foreslå noen endringer i enkelte av forskriftens paragrafer.

I uttalelsen vil utvalget i hovedsak ikke kommentere forslag utvalget stiller seg bak.

Som departementet påpeker har utvalget tidligere gitt både skriftlige og muntlige innspill om behov for revidering av forskriften. Utvalget har blant annet påpekt at deler av regelverket ikke lenger følger den teknologiske hverdagen, samt at det er et behov for både å forenkle forskriften og harmonisere regelverket med andre regelverk. Utvalget vil imidlertid påpeke at det hadde vært ønskelig å bli trukket inn i det konkrete arbeidet med forskriftsendringene på et tidligere tidspunkt. Utvalget tror enkelte av forslagene i høringsbrevet kunne vært ytterligere kvalitetssikret om utvalget hadde blitt konsultert i forkant. Utvalget vil bemerke at fristene, på grunn av sommerferien og tiden demokratiske prosesser tar i barne- og ungdomsorganisasjonene, har vært svært knapp.

Utvalget stiller seg til disposisjon for departementets videre arbeid med forskriften.

Utvalgets høringssvar følger departementets nummerering i høringsbrevet.

2.2 Medlem – forskriftens § 7

FUV støtter intensjonen i forslaget om at man skal telle alle medlemmene i organisasjonen når man vurderer andelen tellende medlemmer i § 16 tredje ledd bokstav c), med unntak for medlemmer under 15 år uten demokratiske rettigheter.

Imidlertid kan forslag til ny ordlyd gjøre at forskriftens §§ 6 og 7 blir mer uklare enn de er i dag, og at omleggingen dermed ikke helt lykkes i å forenkle regelverket. Spesielt kan det se ut som at det ikke lenger er noen krav til at tellende medlemmer skal ha demokratiske rettigheter når henvisningen til demokratiske rettigheter i § 7 blir borte.

Det er videre mulig å lese § 7 andre punktum – «Et tellende medlem skal regnes som medlem» – slik at det er et krav for å være tellende medlem at man også er medlem. Tradisjonelt har nok denne setningen ment å bety at når man teller det totale antallet medlemmer etter § 16 tredje ledd bokstav c) – andelen tellende medlemmer – skal man også telle med tellende medlemmer, men utvalget ser at setningen kan forstås annerledes.

Det er også en svakhet i forskriften at det i definisjonen av tellende medlemmer ikke spesifiseres at det er et krav om at disse har demokratiske rettigheter. Selv om dette fremgår av § 13 b), omtaler denne paragrafen først og fremst inngangskravene i ordningen, og utvalget tror derfor at det vil være en regelverksteknisk styrke at kravet også fremgår av § 6.

Utvalget foreslår derfor at det i § 6 tas inn «demokratiske rettigheter», og at § 6 første punktum lyder:

«Med tellende medlem menes en person som pr. 31. desember i grunnlagsåret er under fylte 26 år, har individuelt og frivillig meldt seg inn i en organisasjon, *har demokratiske rettigheter i organisasjonen* (jf. § 13 b), (...)).»

Se ellers punkt 3.4 for andre endringer i § 6.

Utvalget foreslår også at 2. og 3. punktum i § 7 flyttes til § 16 tredje ledd bokstav c). Dette vil gjøre det klarere at disse to setningene kun handler om hvilke medlemmer som skal telles med når man utmåler andelen tellende medlemmer. Det vil samtidig styrke forståelsen av § 16 tredje ledd bokstav c) og forenkle forskriften ved at man finner relevant informasjon samlet på ett sted.

Utvalget foreslår at § 7 lyder:

«Med medlem menes en person som pr. 31. desember i grunnlagsåret har meldt seg inn i en organisasjon.»

Utvalget foreslår at § 16 tredje ledd bokstav c) lyder:

«Minimum 50 % tellende medlemmer av det totale antallet medlemmer = 60 % av grunnpoengene. Tellende medlemmer skal telles med i det totale antallet medlemmer. Medlemmer under 15 år, uten demokratiske rettigheter i organisasjonen, skal ikke telles med i det totale antallet medlemmer.

2.3 Årskontingent – forskriftens § 8

Fordelingsutvalget er enig i intensjonen i forslaget om å endre på hvordan og når årskontingenten betales. Imidlertid tror utvalget at bestemmelsen kan gjøres klarere ved at man legger seg tettere opp til forslaget til krav til kontingent i KUDs veileder, s. 24, og dermed beholder den opprinnelige ordlyden

om betaling for kun ett kalenderårs medlemskap av gangen. Dette vil også gjøre at det presiseres at man ikke kan betale kontingenten etter 31. desember i grunnlagsåret, noe som ikke fremgår av forskriften i dag. Det vil bidra til at forskriften blir klarere.

I veilederen foreslås det imidlertid også at man har krav til minimum kr. 50,- i kontingent per medlem per år. Dette forslaget er ivare tatt av departementet allerede, og utvalget tror ikke det er nødvendig at dette tas inn i forskriften. Da vil man måtte endre forskriften når man vil endre minstekravet, og det vil gjøre praktiseringen av regelen mindre smidig.

Utvalget foreslår at § 8 lyder:

«Med årskontingent menes et beløp som blir betalt innen 31. desember i grunnlagsåret for inntil *ett* kalenderårs medlemskap i en organisasjon.

Kontingenten kan ikke være betalt tidligere enn tre måneder før grunnlagsåret, *men kan betales samtidig med inneværende års kontingent*. Ved innbetaling må det komme klart frem hvilke(*t*) år og hvem årskontingenten gjelder for.

Departementet kan fastsette en minstesats for medlemskontingent.»

2.4 Tellende lokallag – forskriftens §§ 9 og 10

Fordelingsutvalget synes forslaget om å innføre et aktivitetskrav for lokallag er godt. Det er viktig å sette krav til at det skal være aktivitet i lokallagene. Det er imidlertid vanskelig å definere hvor store krav det skal stilles til aktiviteten, og utvalget ønsker heller ikke å øke dokumentasjonsbyrden for lokallagene. Imidlertid er det viktig at lokallagene bevisstgjøres om hva slags aktivitet de har i laget, og utvalget tror derfor at det er viktig at lokallagene ikke bare krysser av for at de har gjennomført en aktivitet, men også må kort beskrive hva slags aktivitet de har hatt. Dette vil ikke føre til uforholdsmessig økt dokumentasjonsbyrde sammenlignet med å sette et kryss, men kan ha positiv effekt på lokallagenes bevissthet om egen aktivitet. Utvalget mener samtidig at en etter noen år må evaluere kravet og vurdere om dette gir oss tilstrekkelig informasjon.

Ordlyden «medlemsrettet aktivitet» kan forstås til også å inkluderer valg av styre. Utvalget mener det vil være en styrke om aktivitetskravet kom i tillegg til dette valget, og foreslår derfor å endre ordlyden til «aktivitet for medlemmene i lokallaget i grunnlagsåret». Fordelingsutvalget vil ta inn eksempler på hva som menes med aktiviteter i utvalgets brukerveiledning.

Utvalget vil bemerke at det i dagens forskrift heter at et tellende lokallag skal ha «eget styre valgt av og blant medlemmene». Denne ordlyden kan forstås til å gjelde også medlemmer utenfor lokallaget, noe som kan utnyttes av organisasjonene til å lage fiktive lokallag. Utvalget foreslår derfor å føye til «i lokallaget».

KUDs veileder foreslår at definisjonen av lokallag lyder «Et tellende lokallag er laveste nivå av selvstendig, demokratisk enhet i organisasjonen». Utvalget foreslår at dette legges inn i § 9.

Utvalget foreslår at § 9 første punktum lyder:

«Med tellende lokallag menes lag som pr. 31. desember i grunnlagsåret er *laveste nivå av selvstendig, demokratisk enhet* i organisasjonen, har vedtekter, minst fem tellende medlemmer, *ø* eget styre valgt av og blant medlemmene *i lokallaget*, og har hatt minst en *aktivitet for medlemmene i lokallaget i grunnlagsåret*.»

Utvalget vil bemerke at språket i siste punktum kan være klarere. Utvalget foreslår at ordet «autentisere» byttes ut med «bekrefte». Samtidig oppfatter vi at ordet autentisering først og fremst knyttes til signaturer og ikke til innholdet i rapporter. Utvalget foreslår derfor å sette inn ordet «sikre» før «innholdet i rapportene».

Utvalget foreslår at § 10 fjerde og femte punktum lyder:

«Det må fremgå av årsrapporten *hva slags aktivitet som er gjennomført for medlemmene i lokallaget i grunnlagsåret (det er tilstrekkelig å nevne én aktivitet)*. Kravet til signatur er ikke til hinder for at organisasjonen bruker elektronisk kommunikasjon dersom det er benyttet en betryggende metode for å *bekreft*e avsender og *sikre* innholdet av rapportene.»

2.5.2 Kravet til deltakere

- **Maksimum 100 deltakere**

Fordelingsutvalget foreslår at det i teksten brukes begrepet «adresse» fremfor «bostedsadresse». Bostedsadresse kan forstås til å mene folkeregistrert adresse. Utvalgets praksis er å telle medlemmer og deltakere ut i fra den adressen de bor på, siden mange av medlemmene i barne- og ungdomsorganisasjonene er studenter med oppholdsadresse et annet sted enn deres folkeregistrerte adresse.

Utvalget foreslår at § 11 femte ledd siste punktum lyder:

«Deltakerne må ha adresse i minste 3 fylker.»

Dette forslaget må sees i sammenheng med vår kommentar under punkt 3.4

2.6 Organisasjonsnummer – forskriftens §§ 13 og 14

Fordelingsutvalget støtter forslaget om krav til organisasjonsnummer, men vil påpeke noen faktafeil:

Det vil være et krav om at organisasjonene er registrert i Enhetsregisteret, ikke Frivillighetsregisteret.

I andre avsnitt forskutteres det noen tekniske løsninger det er usikkert om kommer på plass. Det eneste som er obligatorisk per i dag i Frivillighetsregisteret er å registrere type organisasjon (barneorg, idrettsorg, livssynsbasert org etc, der organisasjonene kan være i tre ulike kategorier samtidig), samt hvem som sitter i styret. Det vil være nyttig med styrets sammensetning for denne tilskuddsordningen. Imidlertid er det valgfritt om man vil sende inn vedtekter, regnskap mm. Så lenge dette er valgfritt, vil det ikke kunne bli noe automatisk oppslag.

Det er det kun registrering i Enhetsregisteret som gjør at man kan opprette bankkonto, ikke registrering i Frivillighetsregisteret.

2.7 Basistilskuddets størrelse – forskriftens § 15

Fordelingsutvalget støtter forslaget om å senke basisbeløpets minstegrense til 2G. Utvalget vil imidlertid påpeke at å fortsette å knytte basisbeløpet mot grunnbeløpet i Folketrygden (G) vil gjøre at problemet vil gjenopstå med jevne mellomrom så lenge G fortsetter å vokse raskere enn tilskuddspotten til ordningen. Utvalget vil derfor foreslå at departementet ser på andre løsninger for å fastsette basisbeløpet.

Utvalget ser at endringen i basisbeløpet vil ha negativ konsekvens for de små organisasjonene. Utvalget støtter som sagt at endringen gjøres, men ber om at departementet demper effekten av endringen. Dette kan gjøres ved å øke potten til fordeling og legge inn en overgangsordning som gjør at organisasjonene som følge av forskriftsendringen ikke går ned mer enn 10 % per år sammenlignet med foregående år. Ordningen bør gjelde for de neste tre årenes tildeling. Utvalgets sekretariat vil kunne bistå med utregninger for å synliggjøre konsekvensen av endringen.

FUV foreslår i så fall at følgende overgangsregel føyes til § 42:

«For tilskuddsårene 2015, 2016 og 2017 skal ingen organisasjon som følge av endringene i § 15 motta nasjonal grunnstøtte som avviker mer enn – 10 % i forhold til foregående tilskuddsår.»

2.9.3 Krav til søknad – forskriftens § 30

Krav til årsregnskap - § 30 andre ledd bokstav a

Fordelingsutvalget støtter forslaget om å kreve spesifisering av regnskapet, men mener at forslaget «på kontonivå» bør tas ut fordi dette ikke er et entydig begrep i regnskapssammenheng. Samtidig er det ikke nødvendig at ordet «spesifisert» brukes to ganger.

Utvalget forslår at § 30 andre ledd, bokstav a, første og andre punktum, lyder:

«Organisasjonens sist vedtatte årsmelding og årsregnskap for grunnlagsåret med revisjonsberetning fra statsautorisert eller registrert revisor, jf. § 31 tredje ledd. *Regnskapet må være spesifisert slik at det går frem at tilskuddet er nyttet etter forutsetningene, jf. 34 (...)*»

Krav til signatur fra to personer - § 30 fjerde ledd

Utvalget er enig i intensjonen i forslaget om å forenkle kravene til innsending. Imidlertid tror utvalget at to signaturer fører til en kvalitetssikring av søknadene, samtidig som det «tvinger» flere ledende personer i organisasjonen til å holde seg orientert om statlige tilskudd til organisasjonen.

Utvalget tror også at to signaturer er en større sikkerhet mot mislighold enn kun én signatur. Utvalget mener at dette hensynet må veie tyngre enn hensynet til forenkling av søknadsprosessen.

Fordelingsutvalget foreslår derfor å opprettholde kravet til to signaturer.

2.11 Overgangsbestemmelser – forskriftens § 42

Utvalget støtter forslag om at det må tas inn overgangsregler som sikrer at ingen endringer gis tilbakevirkende kraft, og legger til grunn at departementet ved en inkurie har utelatt enkelte paragrafer fra overgangsreglene. Det er foreslått overgangsregler for de innskrenkende endringer i §§ 8 og 25 tredje ledd, vedrørende betaling av årskontingent. Utvalget vil presisere at det også må tas inn overgangsregler for endringene i §§ 6, 7, 9, 10 og 11.

3.4 Tellende medlem – forskriftens § 6

Dette punktet må sees i sammenheng med vår kommentar til punktene 2.2 og 2.5.2. Utvalget foreslår at «bostedsadresse» byttes ut med «adresse».

Utvalget foreslår i tillegg at § 6 knyttes enda tetter opp til forslaget til definisjon av tellende medlem i KUDs veileder, s. 24, og at det derfor tas med en setning om at medlemmet må stå i medlemsregisteret.

FUV forslår dermed at § 6 lyder:

«Med tellende medlem menes en person som pr. 31. desember i grunnlagsåret er under fylte 26 år, har individuelt og frivillig meldt seg inn i en organisasjon, *har demokratiske rettigheter i organisasjonen (jf. § 13 b), er oppført i medlemsregisteret i organisasjonen og har adresse i Norge. Medlemmet skal ha betalt årskontingent for grunnlagsåret.*»

3.6 Kriterier for å motta basistilskudd – forskriftens § 13

3.6.1 Tidspunkt for oppfyllelse av vilkår

Utvalget støtter intensjonen i forslaget om å tydeliggjøre hvilke tidspunkter de forskjellige kravene i §§ 13 og 14 gjelder fra. Imidlertid får endringen betydning også for bokstavene g), h) og i) i den gjeldende forskriften (som jo skal knyttes til grunnlagsåret). Utvalget foreslår derfor at § 13 deles i to deler hvor de bokstavene som omfattes av søknadstidspunktet og grunnlagsåret skilles ut. Samtidig må det en liten redigering til i § 14:

«§ 13 Kriterier for å motta basistilskudd

For å kunne motta basistilskudd, må organisasjonen ved *søknadstidspunktet* ha:

- a) egne vedtekter som klargjør formål, selvstendighet, organisasjonsform og oppbygging for sentralledd og lokalledd, eventuelt også regionalledd dersom organisasjonen har det. I sentralledd må det finnes minst én ansatt som har ansvaret for barne- og ungdomsarbeidet, om ikke Fordelingsutvalget finner det forsvarlig å dispensere,
- b) en demokratisk oppbygging som sikrer alle tellende medlemmer som har fylt 15 år lik møterett, tale- og forslagsrett, stemmerett og rett til å la seg velge som representant,
- c) et landsmøte minst hvert fjerde år. Representanter med rett til å stemme på landsmøtet skal være valgt av og blant medlemmene i organisasjonens lokale og/eller regionale ledd og eventuelle direktemedlemmer. Det valgte, sittende sentralstyret og representanter valgt av og blant de ansatte kan også møte med stemmerett på landsmøtet,
- d) et sentralstyre valgt av landsmøtet, som har den daglige og/eller øverste ledelse av organisasjonen mellom landsmøtene,
- e) eget styre for barne- og ungdomsarbeidet. Dette gjelder ikke for organisasjoner der tellende medlemmer utgjør minst 50 % av det totale antallet medlemmer,
- f) sentralt medlemsregister (jf. § 25),
- g) eget budsjett, årsregnskap og årsmelding. Organisasjoner som beskrevet i punkt e) må ha årsmelding for barne- og ungdomsarbeidet, og
- h) organisasjonsnummer.

For å kunne motta basistilskudd, må organisasjonen i grunnlagsåret ha:

- i) minst 700 tellende medlemmer (jf. § 6),
- j) minst 5 tellende lokallag (jf. § 9), og
- k) tellende lokallag i minst 5 fylker.

§ 14 Kriterier for å motta tilskudd for mindre organisasjoner

Organisasjoner som av særlige grunner, fortrinnsvis sitt rekrutteringsgrunnlag, ikke oppfyller kravene til antall medlemmer, antall tellende lokallag og/eller geografisk utbredelse i § 13 i) til k), må oppfylle kravene i § 13 a) til h). Organisasjonene må i tillegg ha:

- a) minst 100 tellende medlemmer, jf. § 6, og
- b) minst to tellende lokallag i ulike fylker, jf. § 9.»

Utvalget foreslår i tillegg at en liknende deling gjøres for etableringstilskuddet, jf. § 17 andre ledd:

«For å motta etableringstilskudd må en organisasjon ved 31. desember i *søknadsåret* ha

- a) egne vedtekter,
- b) demokratisk oppbygging,
- c) landsmøte og eget styre,
- d) sentralt medlemsregister,
- e) budsjett mv., jf. § 13,
- f) organisasjonsnummer.

For å kunne motta etableringstilskudd må organisasjonen i grunnlagsåret ha:

- g) minst 300 tellende medlemmer, jf. § 6,
- h) minst to tellende lokallag i ulike fylker, jf. § 9»

Tilleggsforslag fra Fordelingsutvalget – krav til hvordan adresser til styremedlemmer i lokallag og kursdeltakere skal fremgå - §§ 10, 11, 26 og 27:

Utvalget har gjennom de årlige kontrollrapportene pekt på at det er vanskelig å vite hvordan man skal behandle lokallag der årsrapporten mangler adresser på styrets medlemmer eller kurs der det mangler eller er mangelfulle adresser på deltakerne på deltakerlistene (jf. §§ 9, 10, 11 og 27), men hvor disse adressene finnes i organisasjonenes medlemsregistre. Etter forskriften skal årsrapporter og kurs underkjennes dersom dokumentasjonen ikke er komplett. Utvalgets praksis har imidlertid vært å godkjenne de årsrapportene og kursene hvor man finner de manglende/mangelfulle adressene i medlemsregistrene. Dette har ikke vært i tråd med ordlyden i forskriftens §§ 10 og 27, men i tråd med §§ 9 og 11.

Utvalget mener det er uheldig å underkjenne kurs og lokallag når det mangler informasjon i henholdsvis årsrapporten og kursdokumentasjonen samtidig som informasjonen finnes i organisasjonens medlemsregister. I de fleste tilfellene må organisasjonene utføre et merarbeid med å påføre de manglende adressene i årsrapportene og deltakerlistene, og dette er et merarbeid utvalget ønsker å spare organisasjonene for.

Utvalget ønsker derfor å forenkle kravene slik at lokallag og kurs ikke underkjennes dersom det er manglende/mangelfulle adresser. Disse må imidlertid finnes i organisasjonens medlemsregister, og være tilgjengelig for utvalget på kontrolltidspunktet. Utvalget ser at dette kan medføre merarbeid for utvalget, men mener at det er bedre at merarbeidet pålegges tilskuddsmyndigheten enn organisasjonene. Utvalget vil sørge for rutiner for å informere om at adressene må være tilgjengelig for kontroll gjennom opplæringsseminarene og brukerveiledningen, samt at organisasjonene får ekstra informasjon om hvilken informasjon som må være tilgjengelig ved kontroll.

Når det gjelder § 27 bokstav c) vil utvalget også bemerke at når lokallagstilknytningen ikke lenger finnes i § 11, er det heller ikke nødvendig med krav til opplysninger om lokallag for deltakerne i § 27.

Utvalget foreslår at §§ 10, 26 og 27 bokstav c) lyder:

«§ 10 Årsrapport

Med årsrapport menes et enkelt standardisert skjema innsendt til sentralledet fra det enkelte lokallag. Rapporten skal være for det enkelte grunnlagsår, datert og signert av lederen for lokallaget, eller av to av styrets medlemmer. Rapporten skal inneholde opplysninger om lagets navn, kommune- og fylkestilhørighet, dato for valg av styre, styrets funksjonsperiode, og navn *og adresse* på styrets medlemmer pr. 31. desember i grunnlagsåret. Det må fremgå av årsrapporten hva

slags aktivitet som er gjennomført for medlemmene i lokallaget i grunnlagsåret (det er tilstrekkelig å nevne én aktivitet). Kravet til signatur er ikke til hinder for at organisasjonen bruker elektronisk kommunikasjon dersom det er benyttet en betryggende metode for å bekrefte avsender og sikre innholdet av rapportene.

§ 26 Dokumentasjon av tellende lokallag

Som dokumentasjon av tellende lokallag kreves:

a) årsrapport for det enkelte grunnlagsår, jf. § 10.

b) adresser til styrets medlemmer. Adressene til styrets medlemmer må finnes i medlemsregisteret og kunne fremvises/fremskaffes ved kontroll, og

c) lokallagets vedtekter dersom disse skal oppbevares sentralt, jf. § 9. Dersom lokallagets vedtekter skal oppbevares lokalt, må disse oppbevares i tre år regnet fra og med 1. januar i grunnlagsåret.

§ 27 Dokumentasjon av kurs

For dokumentasjon av deltakerdager på sentrale kurs kreves:

c) deltakerlister med navn, fødselsår og eventuelt organisasjonstilknytning på alle deltakerne. Deltakerlistene for hvert kurs skal dateres og signeres av kursleder. Av deltakerlistene skal det fremgå at deltakerne har vært tilstede minst 75 % av tiden. Adresser til deltakerne som er tellende medlemmer i organisasjonen, jf. § 16 andre ledd bokstav c), må finnes i medlemsregisteret og kunne fremvises/fremskaffes ved kontroll.

Med hilsen

Terje B. Grytten (e.f.)
seksjonssjef

Carl Gjerdrum
seniorrådgiver

Dette dokumentet er godkjent elektronisk, og inneholder derfor ikke håndskrevet signatur.